

Mreža za prostor
IPoP – Inštitut za politike prostora, koordinator mreže
Tržaška c. 2
1000 Ljubljana

Ljubljana, 31.8.2020

Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska 48
1000 Ljubljana

Zadeva: **Pripombe na predlog Gradbenega zakona**

Mreža za prostor združuje nevladne organizacij s področja urejanja prostora. V okviru izvajanja Podnebnege programa mreže se v danem roku odzivamo na predlog Gradbenega zakona, ki je v javni razpravi na portalu E-demokracija.

Ob posredovanju Gradbenega zakona v javno razpravo na portalu E-demokracija je bil objavljen predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona. Dne 10.8.2020 je bila ta objava zaključena in se je pojavila nova objava predloga Gradbenega zakona, z istim rokom za javno razpravo in istimi dokumenti. Torej v javni razpravi je sedaj novi Gradbeni zakon. **Menimo, da za nov zakon ni potrebe, niti v gradivu ni podana obrazložitev, kakšna je ocena stanja izvajanja veljavnega Gradbenega zakona in kakšne so potrebe, ki jih je treba nasloviti s povsem novim Gradbenim zakonom.** Skratka, če gre za nov zakon in nove rešitve je potrebno v spremnem gradivu predstaviti vse vsebine, ki jih zahteva Resolucija o normativni dejavnosti.

Iz samih predlaganih spremenjenih vsebin je očitno, da gre za spremembe, ki so bodisi potrebne in so dobrodošle zaradi odprave morebitnih nejasnosti, ki so se pokazale tekom izvajanja Gradbenega zakona ali za reševanje morebitnih problemov (ali uveljavitve različnih interesov), bodisi jih je možno reševati le s spreminjanjem predpisa.

Če je predlog novega zakona samo posledica prevelikega števila predlaganih sprememb, to ne bi smel biti razlog za nov sistemski zakon. Menimo, da bi bilo predlagane spremembe možno tudi skržiti, saj se mnoge nanašajo na spremembe, ki bi se morale urejati v drugih zakonih, npr. glede pogojev za nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu v Zakonu o nevladnih organizacijah oziroma Zakonu o varstvu okolja, glede sodne takse v upravnem postopku pa v Zakonu o upravnih postopkih, zato v nadaljevanju tudi predlagamo črtanje nekaterih novih določil. Ponovno poudarjamo naše mnenje, da gre zgolj za spremembe, ne pa za nov zakon.

Konkretne pripombe

3. člen (43. točka)

Predlog: Besedilo predlagane tretja alineja naj se črta.

Obrazložitev: nasprotujemo uvrščanju objektov, namenjenih skladiščenju ob obstoječih objektih, v katerih se že izvaja dejavnost investitorja, na območjih proizvodnih dejavnosti in prometne infrastrukture, in sanitarnih objektov ob obstoječih objektih na istih območjih. Čeprav je navedena tudi časovna omejitev do treh let, in čeprav 19. točka istega člena med nelegalne objekte uvršča tudi navedenečasne objekte, ki jim je že potekla časovna omejitev, je tako širjenje skladiščnih objektov, ki so praviloma zelo veliki objekti, z vidika urejanja prostora nesprejemljiva. Za objekte niso določena pravila glede odstranljivosti, nimajo podlage v prostorskih načrtih in ne bo se preverjala ustreznost umeščanja takega objekta v prostor. Tako bo šlo za »nekontrolirane« posege v prostor, ki zaradi časovnega trajanja lahko postanejo tudi trajni, sploh glede na aktualno (ne)ažurnost inšpekcijskih služb v zvezi z odstranjevanjem nelegalnih objektov. V obrazložitvi te spremembe je navedeno, da je »ključno, da so potrebečasne«. Potrebe po skladiščenju niso nujnočasne ali sploh niso, niti tega ne bo nihče posebej presojal. Še manj je razumljivo, da so dodani tudi sanitarni objekti, ki očitno niso mobilni sanitarni objekti, temveč objekti, ki potrebujejo komunalne priključke in tako očitno nisočasne narave, časovno zamejevanje »veljavnosti« takega objekta pa daje samo vtisčasnosti. Glede na novo besedilo 5. člena je potrebna zgolj prijava začetka gradnje. 5. člen sicer določa tudi, da gradnja ne sme biti v nasprotju s prostorskim izvedbenim aktom in določbami predpisov, ki urejajo urejanje prostora, spoštovati mora bistvene ter druge zahteve za objekte. Vendar ni določen postopek preverjanja tega. S prijavo gradbenih del se seznanijo tudi inšpektorji (63. člen), ki bi lahko ukrepali, če prijavljena gradnja ne ustreza zahtevam, vendar širjenje takih objektov, pomeni samo večji obseg dela za inšpekcijo (dodatne administrativne obremenitve), ki ne bo podprta z dodatnimi kapacitetami.

4. člen (četrti odstavek)

Predlog: Besedilo predlaganega 4. odstavka se črta.

Obrazložitev: Ne glede na predlagano novo določilo 58. člena, po katerem lahko Upravno sodišče na predlog nevladne organizacije (NVO) odloži izvršitev gradbenega dovoljenja, če bi z izvršitvijo integralnega dovoljenja za prostor in okolje nastale posledice, ki bi jih bilo težko oziroma nemogoče odpraviti, menimo, da to določilo bistveno oslabi varstvo zdravega življenjskega okolja in institut presoje vplivov na okolje. Namreč tako na podlagi 11. člena Direktive o presoji vplivov projektov na okolje (2011/92/EU, 2014/52/EU) kot na podlagi 9. člena Aarhuske konvencije mora biti zagotovljen učinkovit dostop do pravnih sredstev. Glede na 54. člen GZ je nabor možnih stranskih udeležencev, ki bi morali imeti enako pravico, bistveno širši, kot samo NVO s statusom delovanja v javnem interesu na področju varstva okolja in ohranjanja narave. Enako pravico do varovanja ustavne pravice do zdravega življenjskega okolja ima tudi krog morebiti prizadetih posameznikov in civilnih iniciativ, ki je bistveno širši kot krog možnih stranskih udeležencev v postopku izdaje navadnega gradbenega dovoljenja (36. člen). Vsi ti imajo pravico do učinkovitega sodnega izpodbijanja integralnega gradbenega dovoljenja, če so stranke v postopku. Izvajanje identičnega določila 100e. člena Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitve njenih posledic za državljane in gospodarstvo, katerega veljavnost je bila podaljšana do konca 2021 z Zakonom o interventnih ukrepih za omilitve in odpravo posledic epidemije COVID-19, ki se nanaša na integralni postopek, je z odločitvijo Ustavnega sodišča U-I-184/20 zadržano, njegova vsebina pa predmet presoje ustavnosti. **Tak pravni status predmetnega**

določila ne dopušča, da bi se do končne odločitve Ustavnega sodišča taka rešitev lahko sprejela v drugem zakonu, saj bi bilo to v nasprotju z 2. členom Ustave RS.

5 člen (drugi odstavek)

Predlog: V drugem odstavku se črta tretja alineja.

Obrazložitev: Iz razlogov, podanih v obrazložitvi pri 3. členu, po kateri nasprotujemo postavitvi objektov za skladiščenje s trajanjem do 3 let, nasprotujemo tudi urejanju tega v 5. členu. Če je sprememba 5. člena namenjena večji jasnosti, kot navaja obrazložitev člena, potem bi moral ta v 1. odstavku vključevati tudi vzdrževalna dela v javno korist.

35. člen (drugi odstavek)

Predlog: V drugem odstavku se v 3. točki nova četrta alineja dopolni tako, da glasi: »koncesijska pogodba za zemljišča, kjer je koncedent lastnik teh zemljišč in v koncesijski pogodbi dovoli graditev objekta, ali«.

Obrazložitev: V obrazložitvi k predlagani spremembi je navedeno, da je mišljeno, naj bo podlaga tudi koncesijska pogodba, če je koncedent lastnik zemljišča in je v koncesijski pogodbi določeno, da dovoljuje koncesionarju graditev. Predlagamo, naj bo tako določeno tudi v samem členu, da ne bo v praksi prišlo do dvoumnih razlag.

37. člen (prvi odstavek)

Predlog: Prvi odstavek se spremeni, tako, da glasi: »Pristojni upravni organ za gradbene zadeve osebe iz drugega odstavka prejšnjega člena, ki so ji znane na podlagi uradnih evidenc ali na drug način, seznanjeni o začetku postopka in jih povabi k udeležbi z osebno vročitvijo in objavo na državnem portalu e-uprava.«

Obrazložitev: Določila od 36. do 38. člena doslej niso bila ustrezna glede vabljenja in priglasitve stranske udeležbe, zato pozdravljamo spremembe, ki pripomorejo k večji jasnosti določil in pregledno določajo pravice in dolžnosti morebitnih stranskih udeležencev glede priglasitve. Nikomur ni namreč v interesu, da zaradi nejasnih določil stranski udeleženci morebiti zamudijo s priglasitvijo in je to kasneje tudi eden izmed pritožbenih razlogov v upravnem postopku. Jasna možnost sodelovanja, predstavitev in soočenje argumentov vseh udeleženi v postopku in na podlagi tega argumentirana odločitev upravnega organa je najboljša varovalka zakonitosti odločitev in s tem pred nepotrebno dolgimi postopki s pravnimi sredstvi. Vendar pa je pri oblikovanju rešitev potrebno imeti pred očmi splošno pravilo 44. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP), po katerem mora upravni organ ves čas med postopkom po uradni dolžnosti skrbeti za to, da so v postopku udeleženi vsi, na katerih pravice ali pravne koristi bi lahko vplivala odločba. Prav tako velja določilo 143. člena ZUP, po katerem organ pred začetkom ugotovitvenega postopka povabi k udeležbi v postopku osebe, za katere ugotovi, da imajo pravni interes za udeležbo v postopku. Pri gradbenih zadevah, kjer gre za dokončen poseg v prostor, pogosto z vplivi na okolje, pa je to še toliko bolj pomembno. Tudi če ne gre za integralni postopek, se v navadnem gradbenem postopku dovoljujejo gradnje, ki imajo lahko pomemben vpliv na naravo, zato lahko po 36. členu v postopku sodelujejo tudi »druge osebe, če tako določa zakon«. To so lahko nevladne organizacije iz 137. člena Zakona o ohranjanju narave. Ker so zavedene tudi v uradni evidenci AJPEŠ, bi moral upravni organ v vsakem primeru, ko je v zadevi potrebno tudi mnenje kateregakoli naravovarstvenega mnenjedajalca, pozvati k udeležbi vse NVO s statusom delovanja v javnem interesu ohranjanja narave. Dvomimo, da upravni organ to naredi. Zato so nekatere NVO s tem statusom vsem upravnim organom sporočile, da so (glede na 44. člen ZUP) zainteresirani stranski

udeleženci v določenih vrstah postopkov. Glede na navedeno predlagamo dopolnitev določila, da je možno, da organ izve tudi na drug način za zainteresirano stranko. Nadalje pa predlagamo, da ostane v veljavi osebna vročitev in objava na e-upravi, saj sicer ostane »povabilo« nedorečeno. Na podlagi drugega odstavka 143. člena ZUP organ, v primeru da ne more ugotoviti, katere osebe imajo pravni interes za udeležbo v postopku, povabi k udeležbi z javnim naznanilom, ki ga objavi na oglasni deski organa in na enotnem državnem portalu e-uprava, lahko pa tudi na drug krajevno običajen način.

38. člen (drugi in četrti odstavek)

Predlog: Drugi odstavek se spremeni tako, da glasi: »Če je zahteva za udeležbo v postopku vložena zunaj roka iz prejšnjega odstavka, se s sklepom zavrže, razen če oseba ni bila povabljena, pa je oseba iz drugega odstavka 36. člena tega zakona.«

Obrazložitev: Kot je navedeno že v obrazložitvi pripombe k 37. členu so jasna določila glede sodelovanja stranskih udeležencev v postopku gradbenega dovoljenja dobrodošla. Vendar je tudi v tem členu potrebno upoštevati temeljno pravilo 44. člena ZUP. Ne more biti namreč zavržena vloga za udeležbo osebe, ki sploh ni bila povabljena in je morebiti kasneje izvedela za postopek. Predlagamo tudi črtanje določila, da pritožba ne zadrži izvršitve, saj bi potem taka oseba lahko koristila pravico do pritožbe zoper končno odločitev na podlagi 2. točke drugega odstavka 237. člena ZUP. Navedeno določilo, katerega črtanje predlagamo, torej ne bo vodilo k racionalizaciji in krajšanju postopka, več bo le možnosti, da se zadeva ponovno vrne na prvo stopnjo v ponovno odločanje, če se argumenti ne razčistijo sproti.

Predlog: Četrti odstavek se spremeni tako, da glasi: »Če pristojni upravni organ za gradbene zadeve ugotovi, da oseba, ki je priglasila udeležbo v postopek, ne izpolnjuje pogojev za status stranskega udeleženca ali ni pojasnila razlogov za udeležbo, izda sklep, s katerim zavrne osebi vstop v postopek.«

Obrazložitev: Tretji odstavek tega člena določa, da mora tisti, ki priglasijo stransko udeležbo »pojasniti razloge za udeležbo, lahko pa navede tudi razloge, zaradi katerih nasprotuje nameravani gradnji«. Torej obveznost je le pojasniti razloge za udeležbo in je lahko le ta obveznost predmet posledic iz četrtega odstavka. Navedba razlogov, zaradi katerih nasprotuje gradnji po tretjem odstavku ni obvezen element priglasitve, kar je tudi skladno s pravili ZUP. Namreč glede na to, da je rok za priglasitev po prvem odstavku lahko le 8 dni, bo potencialni stranski udeleženec težko vpogledal v spis v tako kratkem času (upravni organ mu mora na podlagi prošnje to dovoliti – drugi odstavek 82. člena ZUP), to pa je pogoj, da se z zadevo seznanijo, saj le na tej podlagi lahko poda argumentirane navedbe. Ker mora oseba, ki med postopkom vstopi vanj kot stranka, sprejeti postopek v tistem stanju, v katerem je ob njenem vstopu (četrti odstavek 142. člena ZUP), to pomeni, da se mora z zadevo, v stanju, v kakršnem je, šele seznaniti. Predlagamo tudi črtanje določila, da pritožba ne zadrži izvršitve, saj bo imel potencialni stranski udeleženec pravico do pritožbe na podlagi 2. točke drugega odstavka 237. člena ZUP.

43. člen (prvi odstavek)

Predlog: v prvem odstavku se na koncu doda besedilo »je plačan komunalni prispevek oziroma so na drug zakonit način izpolnjene investitorjeve obveznosti v zvezi s plačilom prispevka«.

Obrazložitev: Ne moremo se strinjati s predlaganim brisanjem navedenega določila, saj je v zvezi z gradnjo plačilo komunalnega prispevka, za občine, ki so za komunalno opremljenost zadolžene, ključnega pomena. V primeru črtanja bodo mnogi graditelji s plačilom odlašali, kar bo na drugi strani povzročalo občini nepotrebne administrativne stroške z izterjavo, ki morda niti ne bo 100% uspešna. Nobenega vsebinsko utemeljenega razloga ne more biti za črtanje tega določila. Za občine je to

pomemben prihodek, saj gre za namenski vir občine za izgradnjo komunalne infrastrukture, gradnje le-te pa občine ne zmorejo vnaprej financirati. Tudi skupnost občin Slovenije je izrazila nasprotovanje črtanju tega določila in v Mreži za prostor to podpiramo.

47. člen (drugi in šesti odstavek)

Predlog: Drugi stavek prvega odstavka se črta. Šesti odstavek se črta.

Obrazložitev: določilo glede upravne takse bi se moralo urejati v Zakonu o upravnih taksah. Če je to določilo namenjeno, ko je navedeno v obrazložitvi k členu, omejevanju »šikanoznega« vlaganja pritožb, to ni pravi mehanizem. S tem diskriminira morebiti upravičene pritožnike, saj pravice do pritožbe ne določa več vsebina pritožbenih razlogov temveč tudi ali predvsem gmotno stanje pritožnika. Ker je pritožbeni organ v postopkih izdaje gradbenega dovoljenja Ministrstvo za okolje in prostor, lahko z ustrežno organizacijo dela in kadrovske okrepitvijo poskrbi, da so pritožbe hitro rešene. Glede na določilo 11. člena ZUP, po katerem so stranke dolžne pošteno uporabljati pravice, ki so jim priznane s tem in drugimi zakoni, ima ravno Ministrstvo za okolje in prostor kot pritožbeni organ možnost, pravico in dolžnost ugotoviti, če stranka morebiti svoje pravice ni pošteno uporabila.

Glede šestega odstavka, sicer ni naloga Mreže za prostor, da komentira tako določilo, saj se bo na to verjetno odzvalo Ministrstvo za pravosodje. Bi pa pripomnili le to, da je s stališča delovanja sodišča težko pričakovati, da bi ob prejemu tožbe lahko vedelo ali je predmet tožbe postopek, ki se nanaša na projekt, ki je morebiti financiran iz kohezijskih sredstev. Ne nasprotujemo, da se določi, da se katere zadeve rešujejo prednostno, čeprav se taka določila doslej v praksi niso izkazala za učinkovita, način določitve prednostnih primerov pa se nam ne zdi ustrezen.

48. člen (prvi odstavek)

Predlog: Prvi odstavek naj se spremeni tako, da glasi: »Gradbeno dovoljenje preneha veljati, če investitor ne vloži popolne prijave začetka gradnje v petih letih od njegove pravnomočnosti, v primeru spremembe namembnosti pa, če investitor ne izvede spremembe namembnosti v petih letih od njegove pravnomočnosti.«

Obrazložitev: V zvezi s predlagano spremembo se strinjamo, da se dodatno pojasni trajanje gradbenega dovoljenja glede namembnosti, ne pa tudi, da se spreminja prvi del, to je, da se glede na veljavni zakon briše beseda »popolne«. Tako se namreč spet podaljšuje trajanje obdobja od pridobitve gradbenega dovoljenja do začetka gradnje. Po predlogu novega zakona je za prijavo gradbenih del (ki ima za posledico da veljavnost gradbenega dovoljenja ne izteče) dovolj, da je vložena nepopolna prijava. Obrazložitev ministrstva, ki je podana k tej spremembi, ni utemeljena. Sklicuje se namreč na zasutost inšpekcijskih služb, pri tem pa prav s tem novim predlogom Gradbenega zakona dodatno zasipa inšpekcijo (npr. s številnimi novimi objekti, za katere ni potrebno gradbeno dovoljenje, ki jih bodo morali preverjati oziroma ukrepati v primeru nezakonnosti – saj morajo biti tudi ti skladni s prostorskimi načrti).

50. člen (drugi odstavek)

Predlog: V prvi alineji drugega odstavka se črta besedilo »sedmi odstavek 31. člena tega zakona« ali besedilo spremeni, tako, da glasi: »šesti odstavek 31. člena zakona«.

Obrazložitev: Najprej je potrebno opozoriti, da v 31. členu številčenje odstavkov ne poteka pravilno – oštevilčeni sedmi odstavek je dejanski šesti odstavek, oštevilčeni osmi odstavek pa je dejansko sedmi odstavek. Zato ni čisto jasno, na kateri odstavek 31. člena meri prva alineja drugega odstavka 50. člena. Zato podajamo komentar na obe možni razlagi:

- če je v 50. členu mišljen odstavek, ki je trenutno (napačno) oštevilčen kot sedmi odstavek, potem je to razumljivo in skladno tudi z vsebino, ki jo ureja 52. člen. V tem primeru nimamo vsebinske pripombe na ureditev, potrebna je poprava besedila na »šesti odstavek 31. člena«.
- če pa je v 50. členu mišljen dejansko sedmi odstavek, ki je trenutno nepravilno oštevilčen kot osmi, pa taki rešitvi odločno nasprotujemo. To določilo 31. člena namreč daje mnenjedajalcu možnost, da v primeru, ko meni, da je vpliv projekta nesprejemljiv s stališča njegovih pristojnosti, da izda negativno odločitev in sicer v obliki odločbe. Zoper to odločbo je možna pritožba v roku 8 dni. Ta rešitev 31. člena bistveno uravnoteži zahtevo predhodnega odstavka 31. člena glede vsebine mnenj. Ta namreč usmerja mnenjedajalca k izključno mnenjem, ki podprejo izvedbo, torej onemogočajo negativno mnenje. Rešitev 31. člena v sedmem (oštevilčenem osmem) odstavku je tako ustrezna, tako s stališča odločevalcev, kot s stališča varstva investitorjev. O pritožbi itak odloča Ministrstvo za okolje in prostor, ki bo lahko z ustrezno organizacijo dela poskrbelo, da bodo pritožbe hitro rešene. Nobenega utemeljenega razloga ne more biti, da rešitev, kot jo predlaga 31. člen glede mnenj, ne bi bila primerna oz. še bolj primerna v integralnem postopku, saj gre za mnenjedajalce varstva okolja in se s tem uravnoteženo lahko ščitijo interesi varstva okolja in ohranjanja narave. Zato v primeru, da je v prvi alineji drugega odstavka 50. člena mišljen dejanski sedmi (oštevilčeno osmi) odstavek, predlagamo črtanje tega. Tako bo tudi za integralni postopek ostala možnost negativne odločbe mnenjedajalca.

52. člen

Predlog: Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki glasi: »Če mnenjedajalec ugotovi, da dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja ni izdelana v skladu s predpisi iz njegove pristojnosti, izda odločbo, da se ne strinja z nameravano gradnjo. Zoper to odločbo je možna pritožba v osmih dneh. Do pravnomočne odločitve tega vprašanja investitor ne sme vložiti zahteve za pridobitev gradbenega dovoljenja, razen če se odpove pravici do pritožbe oziroma pravici do vložitve tožbe v upravnem sporu. Če je odločba mnenjedajalca, da se ne strinja z nameravano gradnjo, pridobljena po začetku postopka izdaje gradbenega dovoljenja, se postopek prekine do pravnomočne rešitve tega vprašanja.«

Obrazložitev: Predlog rešitve je povezan s pripombami, podanimi k 50. členu. Rešitev je možna tako v okviru 50. člena, kot je predlagano, ali v okviru 52. člena. Pomembno je, da je v integralnem postopku možno negativno mnenje – odločitev mnenjedajalcev, predvsem tistih s področja varstva okolja in ohranjanja narave zaradi uravnoteženega varstva interesov teh področij nasproti investitorskim interesom. Varstvo investitorja je pri tem ustrezno zagotovljeno.

54. člen

Predlog: vse spremembe tega člena glede na veljavni zakon se črtajo (dopolnitev tretje in četrte alineje prvega odstavka, drugi, tretji in četrti odstavek).

Obrazložitev: Predlog novega zakona določa, da so NVO lahko stranke v postopku, če izpolnjujejo še dodatne pogoje in sicer po zgledu, kot je bilo to urejeno v že sprejetih spremembah 137. člena Zakona o ohranjanju narave. Status NVO v javnem interesu določata Zakon o nevladnih organizacijah, kot krovni zakon za NVO, za področje varstva okolja in narave pa Zakon o varstvu okolja in Zakon o ohranjanju narave ter njuna pravilnika, ki podrobneje določata izpolnjevanje pogojev za status v javnem interesu na teh dveh področjih. Dodatno urejanje pogojev za NVO v Gradbenem zakonu nomotehnično ni umestno, ne sodi v ta zakon, ustvarja nepreglednost. Po vsebini pa je tudi

neutemeljeno, saj obrazložitev ne nudi vsebinske utemeljitve, sklicuje se samo na podobno ureditev v že sprejetih spremembah Zakona o ohranjanju narave, pri tem pa ignorira sledeče:

- V Zakonu o ohranjanju narave je bil res spremenjen 137. člen, ki določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati NVO s statusom delovanja v javnem interesu na področju ohranjanja narave (Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o ohranjanju narave, Uradni list RS št. 82/20). Predlog sprememb se je prvotno nanašal na 10. in 102. člen zakona, v času obravnave zakona v Državnem zboru pa je prišlo do poslanske vložitve amandmaja na 137. člen, ki ni bil del predloga sprememb zakona. Zato predlog tudi ni imel ustrezne utemeljitve, niti ni bil v javni razpravi, kar bi moral biti v skladu z Aarhusko konvencijo. Zoper spremenjeni člen sta po informacijah iz medijev stranka Zeleni Slovenije in Stranka mladih - Zeleni Evrope 11.6.2020 vložili pobudo za presojo ustavnosti in zakonitosti, torej je določilo v presoji Ustavnega sodišča, zato sklicevanje na tako rešitev ni utemeljeno.
- Podobne rešitve pa so bile sprejete tudi v 100f. členu Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo, katerega veljavnost je bila podaljšana do konca 2021 z Zakonom o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19, vendar je tudi predmetno določilo z odločitvijo Ustavnega sodišča U-I-184/20 začasno zadržano do kočne odločitve. V okviru ustavne presoje bo Ustavno sodišče tudi presojalo primernost tako določenih pogojev za NVO.
- Poleg tega je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave določal za NVO, ki imajo v času uveljavitve zakona že pridobljen status, prehodno obdobje 6 mesecev za uskladitev z zakonom, dočim predlog Gradbenega zakona tega ne predvideva in v tretjem odstavku zahteva izkazovanje novih pogojev v trenutku priglasitve stranske udeležbe.

Dodatno pa to določilo nalaga predvsem nova administrativna bremena v upravnem postopku, saj se bo moral upravni organ, pristojen za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, ne pa za delovanje društev, zavodov in ustanov, v postopku izdatno ukvarjati s štetjem članov, plačano članarino, prisotnostjo na zborih članov, zaposlenimi. Tako administrativno breme je nepotrebno in nesprejemljivo.

55. člen (četrti odstavek)

Predlog: v četrtem odstavku se črta besedilo », sicer se šteje, da ne opravlja dejavnosti v javnem interesu.« Predlagamo tudi zamenjavo »30 dni« s »35 dni«.

Obrazložitev: Status delovanja NVO v javnem interesu ni povezan s sodelovanjem v upravnih postopkih. Nobeno določilo Zakona o nevladnih organizacijah, Zakona o varstvu okolja, Zakona o ohranjanju narave in pripadajočih pravilnikov, ki določajo podrobnejša merila za pridobitev statusa (Pravilnik o podrobnejših pogojih in merilih za pridobitev statusa nevladne organizacije na področju varstva okolja, ki deluje v javnem interesu in Pravilnik o določitvi kriterijev za izkazovanje pomembnejših dosežkov delovanja nevladne organizacije za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju ohranjanja narave) ne povezuje pridobitve, ohranjanje ali izgubo statusa s sodelovanjem v upravnih ali drugih postopkih, še manj z vsebinskimi navedbami v posameznem upravnem postopku. Le posamezni zakoni dajejo organizacijam s temi statusi na določenih področjih določene procesne pravice, glede na zahteve Aarhuske konvencije.

Upravni organ bo v konkretnem postopku presojal ali so razlogi za prijavo izven roka utemeljeni in o tem tudi odločil, pri čemer moramo upoštevati tudi splošno pravilo drugega odstavka 143. člena ZUP, po katerem oseba lahko zahteva vstop v postopek kot stranka kadarkoli med postopkom. Za vstop v postopek je potrebno spoštovati procesna pravila upravnega postopka, ki pa nimajo zveze s statusom

delovanja NVO v javnem interesu. O odvzemu statusa odloča Ministrstvo za okolje in prostor po Zakonu o nevladnih organizacijah.

Ker gre za postopek okoljevarstvenega soglasja, je prav, da je glede vstopa strank približno enotno urejen s 64. členom ZVO-1 (drugi odstavek), po katerem lahko NVO priglasijo stransko udeležbo v roku 35 dni od javne objave.

58. člen (drugi odstavek)

Predlog: Drugi odstavek se črta.

Obrazložitev: Kot je bilo že obrazloženo pri pripombah na 54. člen, sporna določila 137. člena Zakona o ohranjanju narave, na katera se sklicuje ureditev dodatnih pogojev za NVO, določajo prehodno obdobje prilagoditve za NVO, ki imajo že status delovanja v javnem interesu na področju ohranjanja narave. Ta zakon pa zahteva izpolnitev pogojev v trenutku vstopa, kar pomeni za NVO, ki že imajo status, da se določen čas ne bodo mogle vključevati v postopke, ker se še ne bodo mogle prilagoditi morebitnim novim zahtevam. To pomeni neutemeljeno in pravno (ustavno) sporno poseganje v pridobljene pravice.

Prehodne določbe

Predlog: med prehodne določbe se doda člen, ki glasi

».
člen

(uskladitev z Zakonom o javnem naročanju)

Do uskladitve s tem zakonom se v določbi a) točke 3. odstavka 100. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18) novi objekt šteje za novogradnjo v smislu 23. točke 1. odstavka 3. člena Gradbenega zakona.«

Obrazložitev: Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) v 3. odstavku 100. člena določa, da mora javni naročnik izvesti javni natečaj za javno naročilo projektiranja novih objektov v javni rabi, katerih investicijska vrednost presega 2,5 milijona evrov. ZJN-3 je pričel veljati 1. 4. 2016, torej v času prej veljavnega Zakona o graditvi objektov (ZGO-1) kot predpisa, ki je ob uveljavitvi ZJN-3 urejal graditev objektov. Gradnja novega objekta je bila v točki 7.1. prvega odstavka 2. člena ZGO-1 opredeljena kot izvedba del, s katerimi se zgradi nov objekt oziroma se objekt dozida ali nadzida in zaradi katerih se bistveno spremeni njegov zunanji izgled. Tej definiciji, veljavni ob uveljavitvi ZJN-3, ustreza definicija novogradnje iz 23. točke 1. odstavka 3. člena sedaj veljavnega GZ (enako 24. točka 1. odstavka 3. čl. osnutka GZ-1), po kateri je novogradnja gradnja, katere posledica je novo zgrajen objekt ali prizidava. A ker GZ v 24. točki 1. odstavka 3. člena (25. točka v GZ-1) uvaja definicijo novo zgrajenega objekta (novo zgrajen objekt je objekt, ki je popolnoma zgrajen na novo in prej ni obstajal) prihaja do situacij, ko javni naročniki tolmačijo ZJN-3 na način, da je javni natečaj obvezen samo za novo zgrajene objekte, kot jih definira GZ. Termin »nov objekt« iz ZJN-3 napačno tolmačijo kot »novo zgrajen objekt« in ne kot »novogradnjo« kar bi bilo skladno z definicijo iz ZGO-1. Tako na primer ne izvedejo javnega natečaja za prizidave objektov katerih investicijska vrednost presega 2,5 milijona evrov, kar je v očitnem nasprotju z določilom ZJN-3. Z namenom izogibanja napačne uporabe določil ZJN-3 je potrebno do uskladitve terminov v ZJN-3 jasno opredeliti pomen pojma »nov objekt« kot je v tem zakonu uporabljen.

Prehodne določbe

Predlog: Zakon bi moral v prehodnih določbah urejati tudi razmerje do določil 100b do 100h. člena Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo, katerih veljavnost je bila do konca leta 2021 podaljšana z določilom 2. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19.

Pripravila:

Senka Šifkovič Vrbica

Marko Petelin

Koordinator mreže

